

POKAŻONY (25) *part praet pass pf*

pokażony (23), **pokażon** (2).

Pierwsze o jasne; -a- (23), *-ã-* (3); *-a-* : *-ã-* *Mącz* (4:2), *BudNT* (8:1). \diamond *W formach złożonych drugie o jasne; formy niezłożone z tekstów nie oznaczających ó.*

sg m N (praed) pokażony (1), pokażon (1). \diamond *f N (attrib)* pokażonã (1), *(praed)* pokażona (1). \diamond *n N* pokażon(e) (6). \diamond *G* pokażon(e)go (2). \diamond *A* pokażon(e) (1). \diamond *pl N subst* pokażon(e) (9). \diamond *G* pokażonych (2). \diamond *A subst* pokażon(e) (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: pokażon(y) od kogo (4), *przez kogo* (2); *od kogo BudNT* (2); *od kogo : przez kogo BielKron* (2:2).

Sł stp s.v. pokazie, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s. v. pokazie.

1. Uszkodzony, zniszczony (21) :

a. O stanie fizycznym; destructus *Vulg, PolAnt; constratus, disturbatus, populatus Mącz* (11) : *Populatae messes, Pokázone žito ná polu. Mącz* 312c, 414d; [Item skrzynisk staroświeckich pokażonych, u których zamku żadnego nie masz, 5. *InwSzlachKal 1580 nr 38, 1580 nr 38*].

α. O budowlach i ich zespołach (miastach itp.): zburzony, zniszczony, spustoszony (9) : *Leop Ier* 33/4; *Gorá Moria* [...] *wyżłza byłá niźli miálto/ ále tá gorá przez Rzymiány pokázoná y w Cedron wmiotaná BielKron* 265; *Ten kościół od Rzymian był pokázon wełpołek z miáltem BielKron* 265, 88v, 291; *Disturbata porticus, Pokázone álbo rozchwiána ód [!] wiatru. Mącz* 469c; [który [przygródek] zewsząd murem otoczony, jeno na wielu miescach pokażony, potrzebuje wielkiego poprawienia. *LustrPom* 209].

pokażony czym (1): *Co fię dotycze [...] domow Krolow Iudlkich/ ktore fą pokázone táránmi y mieczem. BibRadz Ier* 33/4.

W połączeniu szeregowym (1): *takież kościół Sálámonow wiele rázow złupiony/ ípalony/ pokáżony záfię nápráwiony BielKron* 265v.

W przeciwstawieniu: »pokażony ... naprawiony« (1): *BielKron* 265v *cf W połączeniu szeregowym.*

Szereg: »pokażony i spustoszony« (1): *Wizby miálto Gottow [...] od Duniánow á od Mołkwy pokázone y ípułtołzone BielKron* 293.

b. O sensie, treści: wypaczony, zniekształcony, zafałszowany (o wielu) (9) : (*marg*) *Przećiw tym ktorzy mowią żeby wpiśmie nie było omyłek. (-) Naprzod tedy onym odpowiedam/ co mnimáią żeby pímo Apoftolłkie nie było ani mogło być pokázone. BudNT przedm* b2; *Oto widzifz że księgi pokázone fą od píarzew. Podobno mi íprzecznik rzecze/ Były fkázone/ ále iuż nápráwione. BudNT przedm* c5v; (*marg*) *Iáko á zkąd miefcá pokázone nápráwić. (-) Iáko ono mieyfce v Matth, w Rozdz. 8. ná wzor mieć możefz/ [...] gdzie Greckie księgi y Słowienłkie máią/ że ftádo świni dáleko było od Iefułá/ zaś Lácinłkie máią/ nie dáleko. BudNT przedni* c7, *przedm* b [2 r.]; *WujNT przedm* 4.

W przeciwstawieniu: »dobry ... pokażony« (1): *lecz máło było [ksiąg] dobrych/ bo wiele było pokażonych od píarzew nienáuczonyeh BudNT przedm* c5v.

Szereg: »pokażony, (i) pofałszowany« (2): *BudNT przedm* b; *Ieden Budny/ zaráz wízytko łowo Boże w Nowym teftámenćie ízkáluie/ [...] powiedáiąć/ iż wízytkie Nowe teftámenty Graeckie y*

Lacińskie tak są pokazane y pofalszowane/ że niewie ielli co mogło być gorzej pokazanego. *WujNT przedm 4.*

c. *O zdrowiu (1)* : by wtobie y iafzczórki były/ mułzą wen: oprócz członków pokazanych/ co w tobie trucina pokazila *SienLek 157v.*

2. *Unieważniony, skasowany, we przestrzegany (1)* : Diffusum et Dissipatum ius civile, Zmiełżane/ Pokażone. *Mącz 139d.*

3. *Który uległ pogorszeniu (o wielu), zły, niewłaściwy (3)* :

W połączeniu szeregowym (1): Mącz 377d cf Fraza.

Fraza: »obyczaję są pokazone« (1): Mores huius seculi nostri corruptissimi sunt, Obyczaję wieku nálezego/ są bårzo pokazone/ złe/ potaniále. *Mącz 377d.*

a. *O pisowni wyrazu: przekręcony, błędny, zafalszowany (1)* : Lecż on niewiedział y tego iákie to słowá były/ nic inego o nich nierozumieiac iedno żeby Słowieńskie były/ ále pokazone *BudNT przedm b7.*

b. *O sądownictwie: skorumpowany, przekupny (1)* : Depravata Iudicia, Pokażone sądy/ w których yákoby dáry/ pochlebstwo álbo moc s gwałtem pánuyą *Mącz 82c.*

Synonimy: **1.a.** *popsowany, uszkodzony, zepsowany, zniszczony; a. splundrowany, spustoszony, złupiony; b. błędny, fałszywy, pofalszowany; 2. skasowany, »wniwecz obrocony«.*

Cf POKAZIĆ